

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-
ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ»**

(на матеріалах кафе-бару «Над річкою»)

Здобувача вищої освіти
4 курсу, групи ГРС-42д,
спеціальності 241 «Готельно-
ресторанна справа»
освітньої програми «Готельно-
ресторанна справа»

Пілієвої
Заліни
Аміранівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук

Мазуркевич
Ірина
Олександрівна

Гарант освітньо-професійної
програми
кандидат економічних наук

Мазуркевич
Ірина
Олександрівна

Вінниця – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	5
1.1 Сутність та структура матеріально-технічної бази підприємств ресторанного бізнесу	5
1.2 Методика оцінки ефективності використання матеріально-технічної бази підприємств ресторанного бізнесу	13
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ НА ПРИКЛАДІ КАФЕ-БАРУ «НАД РІЧКОЮ»	23
2.1 Організаційно-економічна характеристика кафе-бару	
2.2 Оцінка складу, структури та ефективності використання матеріально- технічної бази кафе-бару	34
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ НА ПРИКЛАДІ КАФЕ-БАРУ «НАД РІЧКОЮ»	41
3.1 Розробка шляхів підвищення ефективності використання матеріально- технічної бази кафе-бару	41
3.2 Пропозиції щодо розширення матеріально-технічної бази кафе-бару	45
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
ДОДАТКИ	58

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В даній кваліфікаційній роботі розглянуто теоретико-методологічні аспекти ефективності використання матеріально-технічної бази підприємств ресторанного бізнесу. Визначено сутність та структуру матеріально-технічної бази, а також розглянуто методику оцінки її ефективності. Цей розділ надав загальну теоретичну основу для подальшого дослідження.

В роботі проведений аналіз ефективності використання матеріально-технічної бази на прикладі кафе-бару «Над річкою». Була проведена організаційно-економічна характеристика кафе-бару та оцінено склад, структура та ефективність використання матеріально-технічної бази.

У закладі присутня простора тераса з численними столиками та стільцями, що дозволяє гостям насолоджуватися захоплюючим видом на річку. На терасі розташовані комфортні м'які дивани, столики та стільці, які додають атмосфери затишку.

Кухня кафе-бару обладнана всіма необхідними приладами, такими як плита, духовка, мікрохвильова піч, холодильники, мийка та інше кухонне обладнання. Кухарі мають достатньо простору для роботи та всі необхідні інструменти для приготування страв високої якості.

Барна зона оснащена зручною барною стійкою, стільцями для зручного сидіння, а також широким асортиментом напоїв, включаючи вина та алкогольні напої.

Кафе-бар має достатню кількість посуду та столових приборів для задоволення потреб гостей. Це включає тарілки, келихи, чашки, столові прибори, серветки та інші аксесуари, необхідні для сервірування столів.

Кафе-бар «Над річкою» є привабливим закладом, розташованим поруч з річкою, де ви можете насолоджуватися смачною їжею, напоями та приємною атмосферою. Найбільшу успішність закладу було зафіксовано у 2021 році, коли

він функціонував на повну потужність до початку пандемії коронавірусу та війни в Україні.

Однак, протягом минулого року, у 2022 році, було помітне значне зниження майже всіх показників ефективності. Зменшення виручки від продажу, прибутку, чистого прибутку та показників рентабельності свідчать про складну ситуацію в господарській діяльності закладу.

Структура персоналу кафе-бару складається з трьох основних відділів: адміністрації, виробничого персоналу та допоміжного персоналу.

Аналізуючи витрати, варто відзначити, що у 2022 році спостерігається позитивна тенденція до зниження витрат. Зменшення собівартості продукції, витрат на збут, інших операційних витрат та інших витрат свідчить про успішність заходів, спрямованих на оптимізацію витрат.

Вартість активів збільшилась в 2021 році і подальше збільшення в 2022 році, що свідчить про розвиток компанії. Рентабельність активів зросла у 2021 році, але знизилась у 2022 році, що вимагає подальшого аналізу для визначення причин та впливу на прибуток. Власний капітал зріс, що свідчить про зростання фінансової стабільності компанії. Рентабельність власного капіталу зросла у 2021 році, але зменшилась у 2022 році, що потребує уваги та стратегічного планування. Матеріаломісткість зросла у 2021 році, але знизилась у 2022 році, що потребує аналізу та оптимізації використання матеріалів. Амортизаційна віддача зросла у 2021 році, але зменшилась у 2022 році, що потребує аналізу та контролю використання основних засобів. Продуктивність праці зросла у 2021 році, але знизилась у 2022 році, що вимагає подальшого аналізу та вдосконалення процесів.

У кафе-барі «Над річкою» виникають проблеми з несправністю обладнання, що може призвести до перебоїв у роботі, зменшення продуктивності та негативного впливу на якість обслуговування і задоволення клієнтів.

Результати аналізу показали певні недоліки та можливості для покращення ефективності використання ресурсів.

В результаті дослідження запропоновано напрями підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази підприємств ресторанного бізнесу на прикладі кафе-бару «Над річкою». Розроблено шляхи підвищення ефективності та наведено конкретні пропозиції щодо вдосконалення використання матеріально-технічних ресурсів.

Пропозиції щодо підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази підприємств ресторанного бізнесу на прикладі кафе-бару «Над річкою» включають наступні аспекти:

Покращення управління запасами шляхом впровадження системи точного прогнозування попиту, оптимізації замовлень та скорочення часу циклу поставок.

Використання сучасного обладнання та технологій, які дозволять знизити витрати на енергію, воду та інші ресурси, а також покращити якість продукції.

Вдосконалення системи обслуговування та підвищення ефективності роботи персоналу через проведення тренінгів, мотиваційні програми та встановлення чітких процедур.

Розробка і впровадження системи контролю якості продукції та обладнання з метою запобігання поломок, зниження відходів та підвищення продуктивності.

Використання інформаційних систем для автоматизації бізнес-процесів, управління запасами та звітності, що дозволить забезпечити ефективну обробку та аналіз даних.

Розвиток партнерських відносин з постачальниками та впровадження системи постійного оновлення технічного обладнання та матеріалів з метою забезпечення стабільності поставок та підтримки інновацій.

Впровадження цих пропозицій сприятиме покращенню ефективності використання матеріально-технічної бази підприємств ресторанного бізнесу, забезпечить оптимальне використання ресурсів, зниження витрат та підвищення якості продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агафонова Л. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київський університет туризму, економіки і права. Київ: «Знання України», 2002. 351 с.
2. Андрушків Б. М. та ін. Економіка підприємства. Тернопіль, 2002. 519 с.
3. Архіпов В. В. Організація ресторанного господарства: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури; Фірма «Інкос», 2007. 280 с.
4. Балик У. О. Витратні характеристики матеріально – технічного забезпечення. *Маркетинг та логістика в системі менеджменту* (Львів, 24 – 25 жовтня 1996 р.): матеріали Міжнародної науково – практичної конференції. Львів, 2001. С.245 – 246.
5. Бланк И. А. Торговий менеджмент – Київ: УФІМБ, 2007. 405 с.
6. Богацька Н. М. Аналіз матеріально – технічного забезпечення підприємства. *Економічні науки: економіка підприємства*. 2010. № 10. С. 48.
7. Ванієва А. Р. Методичні засади економічної оцінки виробничо – ресурсного потенціалу господарської діяльності. *Агросвіт*. 2013. № 9. С. 50 – 53.
8. Васильців Т. Г. Стратегічні засади управління використанням матеріально-технічної бази підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2008. № 18(10). С. 275 – 279.
9. Галушка З. Стратегічний менеджмент : навчально – методичний посібник. Чернівці: Рута, 2006. 248 с.
10. Гарник М. М. Теоретичні аспекти використання матеріальних ресурсів промислових підприємств. *Наука й економіка*. 2011. № 1(21). С. 121 – 123.
11. Герасименко А. Аналіз і контроль концентрації суб'єктів господарювання : підручник. Київ, 2012. 484 с.
12. Горбатов М. І. та ін. Економічний аналіз: навч. посіб. за ред. акад.

НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. Київ: КНЕУ, 2001. 540 с.

13. Заїнчковський А. Теоретичні аспекти та методологічні передумови визначення ефективності виробництва. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2010. № 33. С. 106 – 109.

14. Збагерська Н. В. Матеріально – технічне забезпечення підприємства: Інтерактивний комплекс навчально – методичного забезпечення. Рівне: НУВГП, 2006. 150 с.

15. Карпенко О. А. Дослідження переваг логістичного підходу при організації систем матеріально – технічного забезпечення підприємств. *Управління проектами, системний аналіз і логістика*. 2012. № 4. С 82 – 85.

16. Косянчук Т. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства за сучасних умов. *Економічні науки*. 2014. № 3. С. 113 – 116.

17. Кудренко Н. Теоретико – методичні підходи до оцінювання економічної ефективності функціонування підприємств. *Економіка*. 2014. № 24. С. 61 – 67.

18. Куценко А. В. Організаційно – економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємств споживчої кооперації України : монографія . Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 205 с.

19. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: Монографія. Київ: КНЕУ, 2001. 387 с.

20. Мельник Л. Г. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2012. 864 с.

21. Мідляр А. Стратегія управління матеріально-технічною базою підприємства : дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.03. Київ, 2011. 192 с.

22. Мороз В. Організація виробництва : навчальний посібник. – Київ: Ліра-К, 2015. 256 с.

23. Морщенок Т. Огляд підходів до визначення економічної сутності поняття «ефективність». *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. № 5. С. 177 – 184

24. Мунін Г. Б. та ін. Менеджмент готельно – ресторанного бізнесу:

навчальний посібник. Під заг. ред. М. М. Поплавського. Київ: Кондор, 2008. 460 с.

25. Ніколаєнко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 6. С. 180 – 191.

26. Онищенко В. О. та ін. Організація виробництва: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Лібра, 2005. 376 с.

27. Пілієва З.А. Сутність та структура матеріально-технічної бази підприємств ресторанного бізнесу. *Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ*. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2023. Вип.176. С. 212 – 218.

28. Плаксін О А. Матеріально-технічне забезпечення підприємств АПК в сучасних умовах. *Економіка АПК*. 2004. № 8. С. 63 – 68.

29. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: КНЕУ, 2013. 402 с.

30. Пятуніна С. С. Вдосконалення матеріально-технічного забезпечення підприємств харчової промисловості. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*: збірник наукових праць, випуск 31 / головн. ред. В. М. Загоруйко. Київ: НАУ, 2011. С. 222.

31. Стахів О. А. та ін. Організація і технологія матеріально – технічного забезпечення підприємства: навч. посіб. Рівне, 2012. 256 с.

32. Цал – Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2006. 417 с.

33. Чорна І. Ефективність використання основних виробничих фондів та розроблення пропозицій щодо її поліпшення. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2009. № 2. С. 212 – 216.

34. Шарко М. В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2014. 436 с.

35. Биба В. В. Ефективність використання матеріально-технічної бази підприємства. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/23.pdf (дата

звернення: 22.04.2023)

36. Бортнік С. М. Удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства на засадах сорсингу та логістики. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/4604/3/bortnik.pdf> (дата звернення: 20.04.2023)

37. Васюта В. Б. Аналіз ефективності використання матеріально – технічної бази підприємства. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2015/No2/107-113.pdf> (дата звернення: 05.04.2023)

38. Васюта В. Б. Підвищення ролі матеріально – технічної бази як фактор ефективного функціонування підприємства. URL: http://www.rusnauka.com/39_VSN_2014/Economics/10_182500.doc.htm (дата звернення: 06.04.2023)

39. Захарчук О. В., Михайлов М. Г. Оцінка економічної ефективності використання матеріально – технічної бази підприємств. URL: <http://www.eapk.org.ua/contents/2017/02/25> (дата звернення: 27.03.2023)

40. Лежепьокова В. Г. Теоретико – методичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства – суб'єкта ЗЕД. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/48.pdf (дата звернення: 29.03.2023)

41. Офіційна Facebook сторінка кафе-бару «Над річкою». URL: [Кафе-бар Над Річкою | Facebook](#) (дата звернення: 10.04.2023)

42. Офіційна Instagram сторінка кафе-бару «Над річкою». URL: https://www.instagram.com/nad_richkoju/ (дата звернення: 10.04.2023)

43. Пересічанська А. С. Особливості аналізу ефективності використання матеріально – технічної бази торговельного підприємства. URL: <http://surl.li/hofql> (дата звернення: 23.04.2023)

44. Якимчук Т. В. Соціально-економічна ефективність підприємства та її значення в сучасних умовах. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtpdf. (дата звернення: 15.04.2023)

ДОДАТКИ